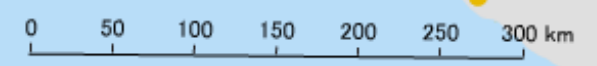

Українська мова

Діалектизми та неологізми
української мови

Розрізняють такі діалектизми:

акцентуаційні,
фонетичні,
словотвірні,
граматичні,
лексичні,
семантичні,
фразеологічні

тарас чубай скрябін

наші партизани

MARUSYAK STEPAN
099-72-94-301 @ 096-94-80-884

[http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/ua/elib.exe?](http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/ua/elib.exe?Z21ID=&I21DBN=UKRLIB&P21DBN=UKRLIB&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=online_book&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=FF=&S21STR=ukr0005110)

[Z21ID=&I21DBN=UKRLIB&P21DBN=UKRLIB&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=online_book&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=FF=&S21STR=ukr0005110](http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/ua/elib.exe?Z21ID=&I21DBN=UKRLIB&P21DBN=UKRLIB&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=online_book&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=FF=&S21STR=ukr0005110)

***

Я пиля твого тепла,
Так ги мнягоє мача.
Нїч ся краде, ги кїт –
Солодкїсть твою пряче.
Лящится до руки,
Лїгат на очи й груди...
Вна тя не приспит – нет!
Скорше тя вна розбудит.
Як ото ты уснеш,
Кить пиля тебе двоє?
И я тя цюлюу, й нїч –
Хочеме тя обоє!
Вна тя загрїє, я
Нїжно обыйму ноги.
Я май малый за нїч,
Айбо любви в ня много!
Вкрыу тя всю собов –

Нїч ся товды удсуне.
Сяде си на столиць,
Може їв стане сумно.
Буде сплывати час,
Ги молоко на шпорі.
Гет тя вбцюлюу всю
Згоры, а пак ид горі.
Буду такый, ги дощ
Лїтный, що душу мочит,
Докїть ся змаліє нїч
И за порїг не скочит.
Ты ня обыймеш и
Вснеш на плечи, ги ангел.
Динь золотым крылом
Мача за хвїст потягне.

Пиля – біля,
Мача – кішечка,
Пряче – ховає,
Лящится – нїжитьсья,
Кить – якщо,
Товды – тоді,
Усуне – відсуне,
Столиць – ослін,
На шпорі – на плиті,
Згоры, а пак ид горі – зверху вниз і знизу вверх,
Докїть ся змаліє нїч – коли настане світанок,
Скочит – стрибне.

— Видиш, як осько пускає світло з тамтого боку, як воду з сита, бликне — та й зараз видить, де жовнір, та бахне кулев у него, а він зараз лягає, так як мама.

Лягай борзо коло мами, бо зараз кулі будуть летіти. А чуй, як брінькають...

— А диви, як за Ністром жовніри кулями такими вогневими підкидають, шпуриють, але високо, високо, а куля горить, горить, а потім гасне. Граються ними, о, як їх бога то!..

— Аді, гармата, гу-гу-гу, але вона в люди не стріляє, лиш у церкви, або в хати, або в школу.

— Ти гармати аби-с не бояласи. Куля в неї така, як я, завелика, а колеса як млинські. Але ти нічо не знаєш, ти ще лиш ходити ледви знаєш, то я вмію брикати, як кінь...

— Ховайси за маму, о, знов пускає світло, але біле, біле, як рантух, зараз на нас наверне, аді, які ми білі, а вже кулі знов свищуть. Овва, як мене куля трафить, то я ляжу коло мами та й умру, а ти сама не трафиш до вуйка. Ліпше най тебе куля вб'є, бо я трафлю сам і дам знати, та вас обоє вуйко поховає.

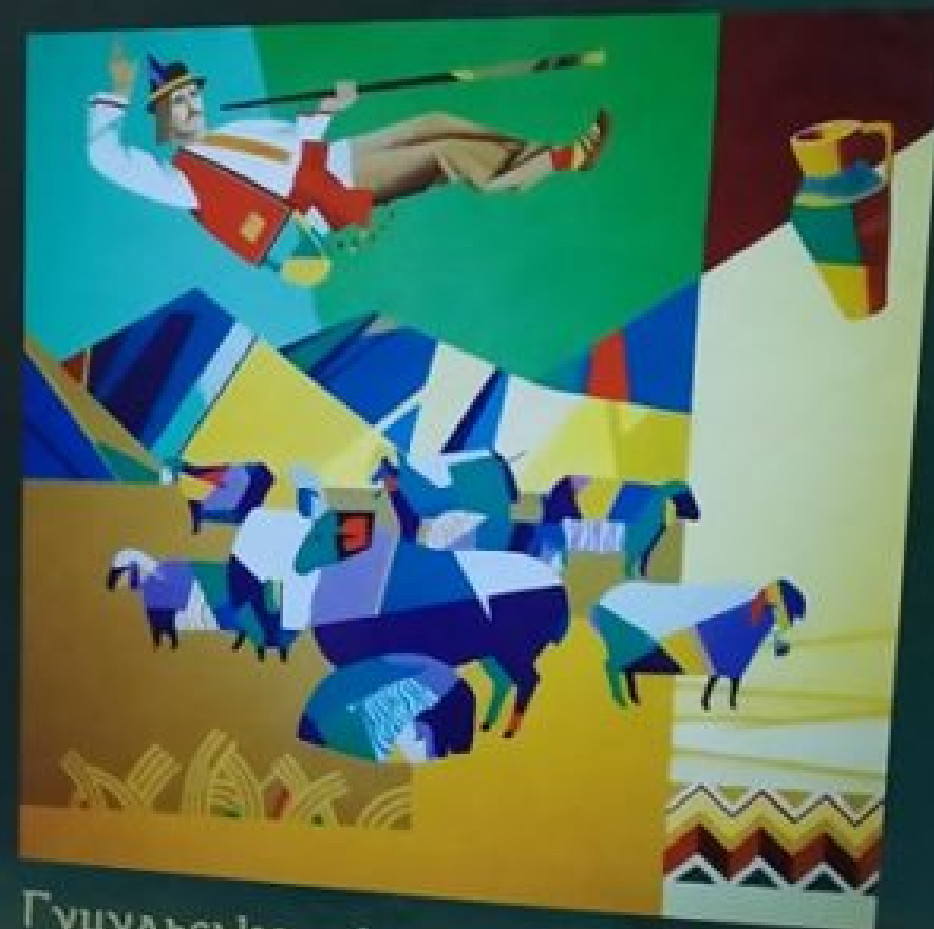
— Вже плачеш, ніби то від кулі болить? Лиш дзенькне та вівертить діру в грудях, а душа тов дучков утече — та й по вас. То не так як дома, що слабуєш, що горітков натирають...

Гуцульська діалектна
ЛЕКСИКА ТА ФРАЗЕМІКА
в українській художній мові

СЛОВНИК
Том перший

Гуцульська діалектна
ЛЕКСИКА ТА ФРАЗЕМІКА
в українській художній мові

СЛОВНИК
Том перший

На храм вуйни і вуйки з чужих сіл посходилися. Петрикові обарінки давали, називали чемним легінем.

— Файного, діду, онуку маєте, коби здоров був!

— Тото у мене господар, діда ввечір роззуває, люльку дідові запікає.

— Ой ні, то бабина дитина, мені горшки сокотит, з окропу пінку збирає.

Хлоп'яче бліде личко рум'янилося і ховалося за бабину опинку.

— Шо поцтиве, а шо мудре, най си текне. Я вже не раз кажу бабі: коби ше нам люди не наврочили нашого парубка!

— Нівроку, нівроку!

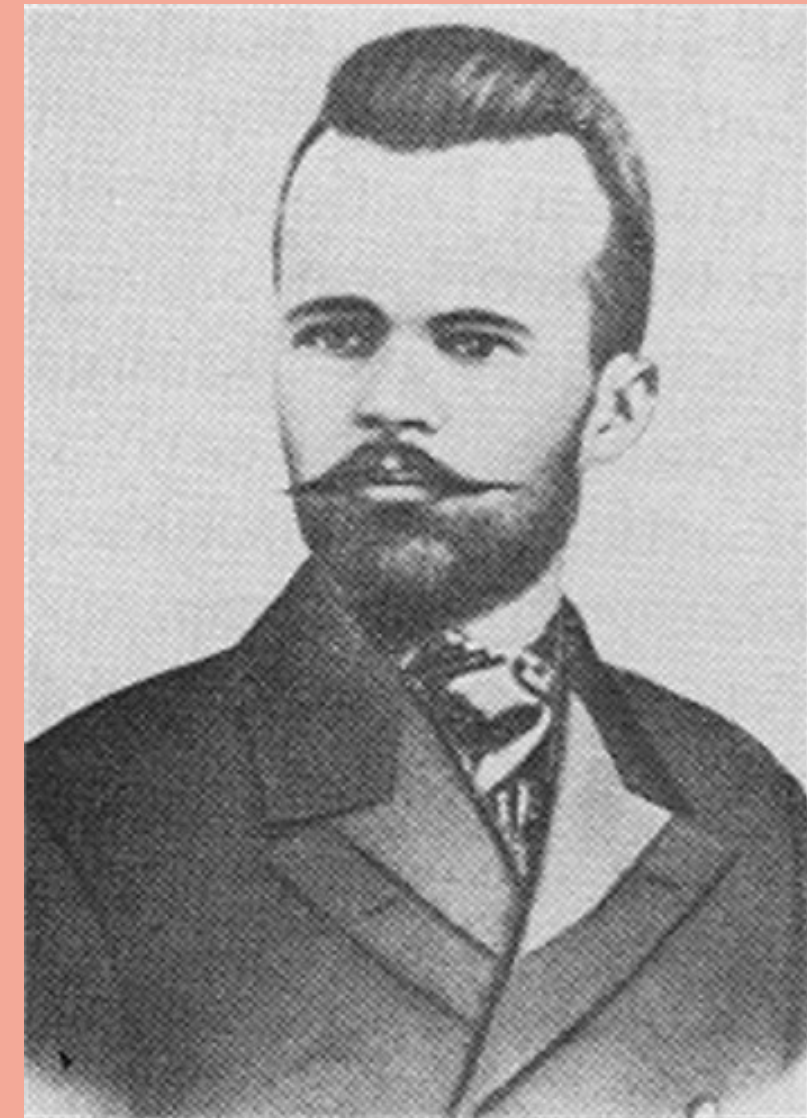
— А йди-ста, Петрику!

— Йди, небоже, поцулуй вуйну в руку.

— Файно, рости великий!

— А цесу вуйну, а цесу? А тепер вуйків! Кажу вам, така дитина, що аж!

По харчунку дід дальше веселив гостей своїм внуком.

UKRAINED

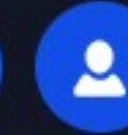

«ЗУКРАЇНИТИ»

*коли ти росія і вторгаєшся в країну,
а у відповідь отримуєш пониження на глобальному рівні*

АРМІЯ
INFORM

🔍 Type any word here...

Ukrained

Verb, "to be Ukrained". When you are [Russia](#) and you [invade](#) a country and the response is [humiliation](#) on a global forum.

"...the [technical](#) term: "[Russia](#) has been [ukrained](#)."

by [Bloodyblob](#) March 22, 2022

👍 689   👎 15

🚩 FLAG

URBAN
DICTIONARY
IS WRITTEN
BY YOU

+ Define a Word

🐦 TWITTER

📘 FACEBOOK

💬 HELP

✉️ SUBSCRIBE

Фактори утворення
неологізмів:

1) позамовний – через
потребу дати назви
новим предметам і
явищам;

2) мовний – для заміни
попередніх найменувань
НОВИМИ

Запозичення

Bayraktar, Javelin, Stinger

Семантичні неологізми

Кіборги

орки

мордор

Сухопутні війська ЗС України
25 February, 15:49 · 🌐

Орки з мордору несуть страшні втрати! Слава Збройним Силам України! Відео 18+

"Джавелін, Байрактар та Стінгер шукають нову домівку в Черкасах"

На ринку з'явився хліб «Джавелін» та бублик «Байрактар»

4 квітня Мін'юст повідомив, що у Вінницькій області хлопчика назвали Ян Джавелін, а в Києві дівчинку – Джавеліна.

словотвірні неологізми

Арестович М

Заспокійливий засіб

100 арестовичів

вкритих оболонкою, по 30 мг (mg)

синонімічний ряд іменників на позначення російських окупантів: «русаки», «рашисти», «рузкі», «свинособаки»,
"кацапня"

З нової української лексики:

ВІДЧОРНОБАЇТИ
ВІДБАЙРАКТАРИТИ
ВІДДЖАВЕЛІНИТИ
ВІДКОБЗОНІТИ
ВІДДВОХСОТИТИ

ІНМО

СЛОВНИЦТВО РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ

кібервійна е-могила циган-привид
путлернет потерьнет свинособака
літакопад макронити тероборона
кіберкозаки z-окупант z-трофей
паляниця бандероль чорнобаїти
бандеромобіль орки тристаграм
затридні тікток-війська терораша
асвабадітелі рашист русо-нацисто

Неофрази

приїхати на концерт
Кобзона,
від'єднати від свіфт,
повертатись у
Чорнобаївку
піти за роїським
кораблем
як долар у росії
не будь москалем

побачити Чорнобаївку і померти
аби танк, а трактор знайдеться
ніхто не бачить, як москаль плаче
не так сталося, як наступалося
довга колона - до байрактарів
сонце іде на літо, а русня - за своїм
кораблем
до свого взводу - хоч через воду
джавелін танки верне
щібрався на гулянку - бути тривозі
який дон, така й армія
кожен Нептун своєю москву знайде

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!

